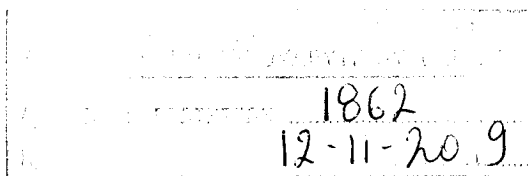

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΛΥΣΗ**
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Αθήνα 12-11-2019

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Η

Του Βασίλη Βιλιάρδου, Αντιπροέδρου Κόμματος, Βουλευτή Επικρατείας.

**ΠΡΟΣ: Τον κ. Βασίλη Κικίλια, Υπουργό Υγείας
- τον κ. Χρήστο Σταϊκούρα, Υπουργό Οικονομικών
- τον κ. Κώστα Τσιάρα, Υπουργό Δικαιοσύνης**

Θέμα: Διαδικασίες και ζητούμενο τίμημα από την Τράπεζα Πειραιώς για την πώληση του Ερρίκος Ντυνάν στο Δημόσιο

Περιγραφή

Το Ερρίκος Ντυνάν είναι ένα σύγχρονο νοσοκομείο που κατασκευάστηκε με χρήματα του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού στα τέλη της δεκαετίας του 1990 - ενώ άρχισε να λειτουργεί από το 2000. Συστάθηκε ως Κοινωφελές Ίδρυμα «ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ» - Κ.Ι.Ε.Ν., Ν.Π.Ι.Δ το 1992 που κυρώθηκε με νομοθετική διάταξη (άρθρο 49 του Ν. 2082/1992).

Το νοσοκομείο διαθέτει 462 κλίνες νοσηλείας, μεταξύ των οποίων 38 κλίνες ΜΕΘ. Παρέχει πλήρεις ιατρικές υπηρεσίες, ενώ διαθέτει σύγχρονο εξοπλισμό. Απασχολούσε 1.012 άτομα στα τέλη του 2018, από τα οποία 186 είναι ιατρικό προσωπικό και 430 νοσηλευτικό. Λειτουργεί με ιδιωτικά κριτήρια - αν και το 70% του τζίρου του προέρχεται από τον ΕΟΠΥ.

Ιστορικό (2000-2014)

Το Νοσοκομείο παρουσίασε προβληματική πορεία των οικονομικών του μεγεθών, από την έναρξη σχεδόν της λειτουργίας του. Τελικά, για μια περίοδο το 2012, υπήρξε κίνδυνος να κλείσει υπό το βάρος των οικονομικών προβλημάτων. Οι λόγοι αναφέρονται τόσο στο Πόρισμα της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής, όσο και στη δίκη της διοίκησής του - όπου επίσης εμπλέκονται ονόματα πολιτικών και καταλογίζονται πολιτικές ευθύνες (ως προς την μετατροπή του κοινωφελούς χαρακτήρα του ΚΙΕΝ σε πλήρως ιδιωτικό).

Επίσης αναφέρονται προβλήματα κακοδιαχείρισης, όπως δωρεάν νοσήλια, προμήθειες για ασφαλιστικές συμβάσεις, παράτυπες/αθρόες προσλήψεις (1998-2000) και σχέσεις με τα κόμματα, λανθασμένες διοικητικές επιλογές (κυρίως 2005-2009), κ.ο.κ. (βλέπε μελέτη της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής <https://www.star.gr/eidiseis/politiki/440748/errikos-ntynan-dothhke-to-porisma->

[ths-exetastikh](https://www.protagon.gr/epikairoτητα/44341403839-44341403839) και <https://www.protagon.gr/epikairoτητα/44341403839-44341403839>).

Το 2014 τα δάνεια που είχε συνάψει το νοσοκομείο με τη Marfin Popular Bank ύψους 95 εκ. €, περιήλθαν στην Τράπεζα Πειραιώς - μέσω της ανάληψης του «υγιούς» μέρους των δραστηριοτήτων της πρώτης από την Πειραιώς το 2013 (σύμφωνα με τη μελέτη της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής, σελ. 68).

Πλειστηριασμός 2014-Απόκτηση από Πειραιώς

Το 2014 περιήλθε το σύνολο του νοσοκομείου στην Τράπεζα Πειραιώς, μετά από πλειστηριασμό (15276/24/9/14). Το γεγονός αυτό συνέβη μετά την αναγκαστική κατάσχεση που προκάλεσε η Τράπεζα Πειραιώς και τον πλειστηριασμό που ακολούθησε - με την τράπεζα ως επισπεύδουσα. Κατά τον πλειστηριασμό, η Τράπεζα απέκτησε το νοσοκομείο έναντι 115 εκ. € - από τα οποία τα 60,8 εκ. € κατεβλήθησαν στην ίδια την Τράπεζα και τα υπόλοιπα σε Δημόσιο, Ταμεία και άλλους δικαιούχους (σύμφωνα με την μελέτη της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής, σελ. 129).

Ιδιωτικός Τομέας Υγείας

Το Ερρίκος Ντυνάν είναι μέρος των αναδιατάξεων στον χώρο των ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας που ενδιέφερε τους «επενδυτές» - κατά τα χρόνια των μνημονίων. Αυτό βέβαια ακολούθησε την εκρηκτική ανάπτυξη της δεκαετίας του 2000, με τη δημιουργία αξιολογών ιατρικών μονάδων - οι οποίες όμως μετά κατέληξαν να αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα, με την επιβράδυνση της οικονομίας.

Έως σήμερα έχουν εξαγοραστεί πολλές ιδιωτικές ιατρικές μονάδες από κεφάλαια του εξωτερικού. Πρωτίστως το επενδυτικό κεφάλαιο CVC, μέσω της εταιρίας του Hellenic Healthcare Group (HHG), έχει προβεί σε πολλές εξαγορές - του Υγεία έναντι 281 εκ. € μαζί με τη γυναικολογική/μαιευτική κλινική Μητέρα και το μαιευτήριο Αητώ, της γενικής κλινικής Metropolitan General, πρώην Iaso General έναντι 19,4 εκ. €, καθώς επίσης της Creta InterClinic, ενώ ίσως ενδιαφέρεται και για άλλες.

Αμέσως μετά το επενδυτικό κεφάλαιο Oaktree (απέκτησε το Μαιευτήριο-Γυναικολογική Κλινική Ιαώ έναντι 32,6 εκ. €) - ενώ η Farallon, η οποία έχει ενδιαφερθεί και για το Ερρίκος Ντυνάν, έχει αγοράσει δάνεια ύψους 200 εκ. € της Euromedica, η οποία είναι σε ειδική εκκαθάριση από την Τράπεζα Πειραιώς. Πλέον το εγχώριο αντίπαλο δέος στον ιδιωτικό τομέα υγείας είναι μόνο ο Όμιλος του Ιατρικού Αθηνών.

Διοίκηση Πειραιώς

Μετά τις ανακεφαλαιοποιήσεις του 2012, η πλειοψηφία των μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς ανήκε στο ΤΧΣ - οπότε στο Δημόσιο. Μέχρι το 2016, τη διοίκηση της Τράπεζας είχε ο για πολλά χρόνια επικεφαλής της κ. Σάλλας - ο οποίος αποχώρησε το 2016, μετά από την πτώση του ποσοστού του Δημοσίου σε μειοψηφικό (26%) ως αποτέλεσμα της ανακεφαλαιοποίησης του 2015. Μετά από ένα διάστημα με μεταβατική διοίκηση, ανέλαβε η σημερινή υπό τον κ. Χρήστο Μεγάλο ως διευθύνοντα σύμβουλο.

Ο κ. Μεγάλος είναι τραπεζίτης με μακρά εμπειρία στην επενδυτική τραπεζική - έχοντας εργασθεί για την ελβετική Credit Suisse στο Λονδίνο, ως υπεύθυνος για την Ελλάδα. Σύμφωνα με δημοσίευμα των Financial Times του 2017 (<https://www.ft.com/content/8f4ceb5c-0449-11e7-ace0-1ce02ef01ef9>) ο κ.

Μεγάλου ήταν από τα πολύ λίγα άτομα που συγκέντρωνε τις συγκεκριμένες απαιτήσεις που είχαν τεθεί για τη θέση. Ιδιαίτερα δραστήριος στα ΜΜΕ, πρόσφατα μίλησε στη συνδιάσκεψη του ΟΗΕ το Σεπτέμβριο του 2019, αντιπροσωπεύοντας τις ευρωπαϊκές τράπεζες - όπου υπέγραψε σύμβαση για την υποστήριξη της κοινωνικά υπεύθυνης επιχειρηματικότητας και για την καταπολέμηση της Κλιματικής Αλλαγής! <https://m.naftemporiki.gr/story/1517501>

Οικονομικά Στοιχεία 2018

Το Ερρίκος Ντυνάν, δηλαδή η εταιρία ΗΜΙΘΕΑ στην οποία ανήκει το νοσοκομείο, είχε το 2018 κύκλο εργασιών 44,1 εκ. € από 35,9 το 2017, μετά τις επιστροφές στο Δημόσιο. Το 2018 παρουσίασε ζημιές μετά από φόρους 4,6 εκ. €, έναντι ζημιών 13,7 εκ. € το 2017 - αν και μετά από λογισμό της θετικής διαφοράς 14,4 εκ. € από αναπροσαρμογή αξίας ακινήτων, εμφάνισε κέρδη 9,8 εκ. € το 2018. Σε επίπεδο EBITDA ήταν επίσης ζημιογόνα η εταιρία - αφού το 2018 κατέγραψε αρνητικό EBITDA 3,4 εκ. €, έναντι 7,8 εκ. € το 2017.

Η εταιρία είχε επίσης αρνητική καθαρή θέση ύψους 9,7 εκ. € στις 31.12.2018. Η αξία των παγίων της ανερχόταν σε 102,8 εκ. €, ενώ το σύνολο των δανειακών υποχρεώσεων της προς της Τράπεζα Πειραιώς σε 120 εκ. € - δάνεια που αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος των υποχρεώσεων της.

Διαδικασία Πώλησης 2018-2019

Η Τράπεζα Πειραιώς αποφάσισε το 2018 την αποχώρηση της από το νοσοκομείο, μέσω της πώλησης του 100% των μετοχών της θυγατρικής ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε. Για το σκοπό αυτό προσλήφθηκαν ως χρηματοοικονομικοί σύμβουλοι η εταιρία PriceWaterhouseCoopers (PWC) και η Investment Bank of Greece (IBG) - οι οποίες διενέργησαν διαγωνισμό εντός του ιδίου έτους. Στη φάση υποβολής μη δεσμευτικών προσφορών κατατέθηκαν τέσσερις προτάσεις, με τίμημα που κυμαινόταν κατά δημοσιεύματα μεταξύ 45 και 90 εκ. €. <https://underwriter.gr//ιδιωτικό-ή-δημόσιο-δύο-τελικά-οι-προσφ/>

Όμως, σύμφωνα με δημοσιεύματα, η Πειραιώς αποτιμούσε την ΗΜΙΘΕΑ στα βιβλία της γύρω στα 103 με 105 εκ. € - δηλαδή λίγο χαμηλότερα από το ποσόν του πλειστηριασμού (115 εκ. €, από τα οποία τα 60 εκ. € κατέληξαν στην ίδια). <https://www.businessnews.gr/el/epixeiriseis/epixeiriseis/errikos-ntynan-poies-einai-oi-dyo-desmeytikos-prosfores.html> Τα 103 με 105 εκ. € ανέρχονται περίπου στο ύψος των παγίων (δηλαδή στις εξασφαλίσεις του δανείου) ή λίγο πάνω από 2 φορές τις καθαρές πωλήσεις (μετά το rebate & clawback).

Τελικά αποχώρησαν όλοι οι άλλοι ενδιαφερόμενοι και εμφανίσθηκε ως μοναδικός πλειοδότης το σχήμα του Δημοσίου με το Ίδρυμα Ωνάση - με μία προσφορά ύψους 78 εκ. € που κατά τον κ. Πολάκη (στην ειδική ερώτηση 102/15.10.19) ήταν η καλύτερη προσφορά. Μετά από περαιτέρω συζητήσεις, το τίμημα αυξήθηκε στα 110 εκ. € - από τα οποία τα 100 εκ. € από το Δημόσιο (ως δάνειο με αποπληρωμή σε 15 έτη) και τα 10 εκ. € από το Ίδρυμα Ωνάση. Στόχος ήταν η ένταξη του νοσοκομείου στο Δημόσιο και η λειτουργία του ως μέρος του Ωνάσειου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου. Ακολούθως έγινε σύσκεψη σχετικά με την εξαγορά στο Μαξίμου με τον κ. Μεγάλο και με τον κ. Τσίπρα - η οποία δημοσιοποιήθηκε από το λογαριασμό κοινωνικής δικτύωσης του Πρωθυπουργού στις 5/5/2019.

Στην επίκαιρη ερώτηση του κ. Πολάκη (102/15.10.19) ο κ. Κοντοζιμάνης ανέφερε ότι οι ιδιώτες ενδιαφερόμενοι είχαν αποχωρήσει μετά από πιέσεις της κυβέρνησης - ενώ το δάνειο θα αποπληρωνόταν από το Δημόσιο. Η αποπληρωμή θα γινόταν ουσιαστικά από την απελευθέρωση του καταβαλλόμενου rebate & clawback (ενδεικτικά αυτό ανέρχονταν σε 6,6 εκ. € το 2018 και 7,5 εκ. € το 2017) - δηλαδή

της υπέρβασης από το Νοσοκομείο της προβλεπόμενης ιατρικής δαπάνης από ιδιώτες ιατρικούς φορείς, δεδομένου ότι πλέον θα ήταν δημόσιο. Με αυτή την κρατικοποίηση του νοσοκομείου, θα πραγματοποιούνταν η σχεδόν εξολοκλήρου κάλυψη του κόστους αγοράς του από την Τράπεζα Πειραιώς - έτσι ώστε να μην υπάρχει αρνητικό αντίκτυπο στα κεφάλαια της, αλλά και η ανάληψη των δανείων του προς την Τράπεζα.

Αυτό ενδεχομένως θα διενεργούταν σε μία τιμή που υπερέβαινε την τιμή που προσέφερε η ελεύθερη αγορά - με σημαντική επιβάρυνση του Δημοσίου, λόγω της απώλειας του rebate & clawback και στον βαθμό βέβαια που το κόστος περιθαλψής δεν άλλαζε.

Δικαστική Διάσταση

Σύμφωνα με ένα δημοσίευμα στις αρχές του 2019, η πώληση του Ερρίκος Ντυνάν ενδέχεται να προωθείται από άτομα που εμπλέκονται στην υπόθεση Novartis - ενώ αναφέρεται ένα τραπεζικό στέλεχος.

<https://www.healthview.gr/64685/apokleistiko-tha-epireasei-tin-polisi-toy-errikos-ntynan-i-yprothesi-novartis/>

Στην υπόθεση Novartis κεντρικό ρόλο έχει ως γνωστόν η Εισαγγελέας Διαφθοράς κυρία Τουλουπάκη. Η κυρία Τουλουπάκη όμως χειρίζεται και μια άλλη υπόθεση της Τράπεζας Πειραιώς. Ειδικότερα, το 2017 έρευνα της Τράπεζας της Ελλάδος αποκάλυψε παρατυπίες σε δανειοδοτήσεις της Τράπεζας Πειραιώς της τάξης των 400 εκ. € και εξαγωγή κεφαλαίων της τάξης των 127 εκ. € την περίοδο 2015-2016. Κάποια από τα δάνεια προορίζονταν για χρηματοδότηση αιολικών πάρκων. Την έρευνα χειρίζεται η κυρία Τουλουπάκη, αλλά δεν δρομολόγησε κατηγορίες έως τον Ιούνιο του 2019 λίγο πριν τις εκλογές.

Η τράπεζα υποστηρίζει ότι τα δάνεια έχουν εξοφληθεί <https://www.iefimerida.gr/oikonomia/trapeza-peiraios-ehoy-n-exoflii-hei-ta-daneia-gia-ta-opoia-askithike-poiniki-dioxi>. Όμως, σε δημοσίευμα της 30/8/19 της εφημερίδας «Πολίτης Κύπρου», εμφανίζεται ότι τα ενδιάμεσα οχήματα που χρησιμοποιήθηκαν (Baywest Business Limited) τελικά κατέβαλαν μόνο το 9% των αρχικών δανείων (κατεβλήθησαν 94,3 εκ. € από 1,04 δις € αρχικά, 630 εκ. € μετά προβλέψεων και 320 εκ. € εξαγορασθείσα αξία <https://politis.com.cy/politis-news/oikonomia/apokleistiko-espasan-ta-capital-control-meso-kyproy/>). Επομένως χρήζει διευκρίνησης όπως και η στάση της Διοίκησης της Πειραιώς.

Σύμφωνα τώρα με δημοσίευμα των Financial Times την 1/11/19, η υπόθεση έχει πλέον αναληφθεί από τον Εισαγγελέα κ. Κωνσταντίνο Πρωτονοτάριο - ο οποίος πρόκειται να ανακρίνει 40 άτομα για να αποφασίσει εάν θα διεξαχθεί δίκη. <https://www.efsyn.gr/oikonomia/diethnis-oikonomia/217233-ft-yp-p-ereyna-i-trapeza-peiraios-gia-parabiasi-ton-capital>

Σχόλια επί του Τμήματος και της Διαδικασίας

Πέραν του πως φτάσαμε έως εδώ, μέρος του οποίου έχει εξεταστεί τουλάχιστον μέχρι τα μέσα του 2017, από την εξεταστική επιτροπή της Βουλής για το Ερρίκος Ντυνάν, θέμα προς διερεύνηση αποτελούν οι διαδικασίες πώλησης που ακολουθήθηκαν το 2018-2019 και το προσφερόμενο τίμημα - σε σχέση με την περιρρέουσα πολιτική ατμόσφαιρα, με τα δεδομένα στην αγορά υπηρεσιών υγείας, με την οικονομική κατάσταση του νοσοκομείου και με τις επιδιώξεις της Τράπεζας Πειραιώς.

Σε περίπτωση που το τίμημα που προσφέρει η αγορά είναι χαμηλότερο των προσδοκιών της Πειραιώς ή το δάνειο είναι μη εισπράξιμο στο σύνολό του, τότε η

Πειραιώς ενδεχομένως θα μπορούσε να «κουρέψει» το δάνειο, να δεχτεί χαμηλότερο τίμημα ή και τα δύο. Εκτός αυτού, εάν «κούρευε» το δάνειο, θα αύξανε το τίμημα πώλησης. Πάντως και στις δυο περιπτώσεις θα κατέγραφε ζημιά ενδεχομένως έως και 40-60 εκ. € (διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και την προσφερόμενης τιμής από την αγορά).

Στο βαθμό που δεν αντισταθμιζόταν από άλλα κέρδη η συγκεκριμένη ζημία, θα μπορούσε να την οδηγήσει τελικά σε ζημιογόνα χρήση - οπότε στην έκδοση μετοχών προς το Δημόσιο, σύμφωνα με τα ισχύοντα για τον αναβαλλόμενο φόρο. Αυτό βέβαια θα αποζημίωνε εν μέρει το Δημόσιο για τα τεράστια ποσά που προσέφερε και επωμίστηκε για την ανακεφαλαιοποίηση της Πειραιώς μέσω του ΤΧΣ. Τα ποσά αυτά εκτιμώνται σε τουλάχιστον 9 δις € - τα οποία επιβαρύνουν το δημόσιο χρέος <https://www.ert.gr/o-no-featured/i-alithia-gia-tin-aiakefaleopiisi-ton-trapezon-me-arithmous/>. Όμως, μετά τις αφελληνιστικές ανακεφαλαιοποιήσεις του 2015, πολλά από αυτά τα ποσά θεωρούνται χαμένα - ενώ δεν μπορεί να ελέγχει το Δημόσιο τις εξελίξεις στην Πειραιώς.

Επίσης το Δημόσιο δεν μπορεί να επεμβαίνει στα τεκταινόμενα, σχετικά με πολλές εταιρίες με οικονομικά προβλήματα που περιέχονται στο χαρτοφυλάκιο της Πειραιώς ή έχουν δανειοδοτηθεί - για τις οποίες καθίσταται η τράπεζα ρυθμιστής των εξελίξεων. Πολλές από αυτές τις εταιρίες βρίσκονται σε αδράνεια ή σε εκκαθάριση λόγω του ενδεχόμενου κόστους για την Πειραιώς να επενδύσει ή να τις μεταβιβάσει με ζημία. Ενδεχομένως αυτές οι απαξιωμένες λογιστικά επιχειρηματικές συμμετοχές και δανειοδοτήσεις σε καθυστέρηση, θα έπρεπε να μεταφερθούν σε μια άλλη οντότητα κατά τα σχεδιαζόμενα για τα κόκκινα δάνεια - με εμπλοκή και του Δημοσίου προκειμένου να επανεκκινηθεί η λειτουργία τους και της οικονομίας εν γένει.

Ερωτάσθε:

1. Είναι χρήσιμο ή αναγκαίο να λειτουργεί το Ερρίκος Ντυνάν είτε υπό τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, είτε στα πλαίσια του Ωνάσειου Ιδρύματος; Εξυπηρετούνται έτσι κάποιες λειτουργικές ανάγκες του ΕΣΥ ή υπάρχουν οικονομικές ωφέλειες;
2. Ενδεικνυόταν το προσφερόμενο τίμημα για το Ερρίκος Ντυνάν από τα οικονομικά δεδομένα; Υπάρχει εκτίμηση από ανεξάρτητο αναλυτή για αυτό;
3. Υπερέβαινε η τιμή που προσέφερε το Δημόσιο για το Ερρίκος Ντυνάν μια λογική εκτίμηση της αξίας του με βάση την ελεύθερη αγορά ή μήπως οι λοιποί ενδιαφερόμενοι σκόπιμα υποτιμούσαν το νοσοκομείο; Σε αυτή την περίπτωση, μήπως το υπερβάλλον ποσό του Δημοσίου αποτελούσε ένα είδος επιχορήγησης της Τράπεζας Πειραιώς;
4. Ποιος ο ρόλος της Διοίκησης της Τράπεζας Πειραιώς στην πραγματοποίηση της συγκεκριμένης συναλλαγής; Θα ζημιωνόταν το δημόσιο από την προτεινόμενη συναλλαγή;
5. Είναι δυνατόν να σχετίζεται η υπόθεση Novartis με την πώληση του Ερρίκος Ντυνάν, όπως έχει εμφανιστεί σε κάποια δημοσιεύματα; Είναι δυνατόν να έχει σχέση με αυτό η καθυστέρηση άσκησης δίωξης για τις περιπτώσεις των δανείων στελεχών της Τράπεζας Πειραιώς της περιόδου 2015-2017;

Ο ερωτών Βουλευτής

Βασίλης Βιλιάρδος